

Courtisane in Barcelona

Mercè Rodoreda staat bekend als de grande dame van de naoorlogse Catalaanse literatuur. Haar roman *In de Cameliastraat* uit 1966 is nog altijd een delicatessen.

ANNICK VANDORPE

Mercè Rodoreda (1908-1983) ging maar drie jaar naar school en trouwde piepjong, maar de huismoederrol gaf haar weinig voldoening. Op haar drieëntwintigste zocht ze de schoolbanken weer op om fatsoenlijk Catalaans te leren schrijven en een jaar later verscheen haar debuut. Op het eind van de Spaanse burgeroorlog ontvluchtte ze Barcelona. Na lange omzwervingen door Frankrijk belandde ze in Genève, waar ze haar bekendste werk schreef, *Colometa* (1962), over een Barcelonese vrouw tijdens en na de Spaanse burgeroorlog. De roman, die Rodoreda's internationale doorbraak markeerde, wordt beschouwd als een mijlpaal in de naoorlogse Catalaanse literatuur.

In de Cameliastraat verscheen vier jaar later. De vertelster, Cecília Ce, blikt terug op haar jeugd en haar jaren als prille volwassene. Ze is enkele maanden oud als ze als vondeling wordt achtergelaten voor een tuinhek in de Cameliastraat in Barcelona. De bewoners besluiten haar te houden. Wanneer Cecília opgroeit, keert ze het kleinburgerlijke milieu van haar pleegouders de rug toe. Uiteindelijk wordt ze verliefd op een straatjongen en ruilt ze de keurige Cameliastraat in voor een krottenwijk.

Cecília is een moeilijk te doorgronden personage. Het leeuwendeel van de roman gaat over

haar roerige leven als jonge vrouw. Ze maakt de burgeroorlog mee, maar het raakt haar nauwelijks. Wanneer ze in armoede verzeilt, begint ze te tippelen. Ten slotte leert ze een man kennen die haar wil onderhouden en wordt ze – net als *la dame aux camélias*, het bekende personage van Alexandre Dumas – een courtisane.

In de Cameliastraat is een schijnbaar spontaan relaas in een onopgesmukte taal. Rodoreda hanteert haar 'nieuwe stijl', die ze eerder al gebruikte in *Colometa*. In het nawoord merkt vertaler Frans Oosterholt hoe verraderlijk die stijl is. Omdat het verhaal zo natuurlijk aandoet, veronderstelden critici vaak dat de argeloze vertelster een alter ego was van de schrijfster, die als autodidact gezegd een beperkt vocabularium bezat. Ook de Spaanse vertaler maakt deze fout, toont Oosterholt aan.

In werkelijkheid was Rodoreda erg spitsvondig. Zo strooit ze met literaire verwijzingen, die alleen de alerte lezer zal opmerken. *In de Cameliastraat* mag dan bijna een halve eeuw oud zijn, maar b(l)oeit nog altijd.

**Mercè Rodoreda,
In de Cameliastraat,**

Menken Kasander &
Wigman, 224 p.
(gebonden), 22,5 euro.

Vertaling: Frans Oosterholt.